Lietas Nr. C05008314
Lietas arhīva Nr. C-0083-14/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja E. Sudāre

ar sekretāri G. Kāznieci

Madonā, 2014.gada 2. aprīlī, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu **Mednieku un makšķernieku kluba /Nosaukums A/ prasībā pret Alūksnes novada domi** par īpašuma tiesību iegūšanu ar ieilgumu.

Tiesa **k o n s t a t ē j a :**

2013.gada 27.decembrī Mednieku un makšķernieku kluba /Nosaukums A/ (turpmāk MMK "Ziemeri") pārstāvis /pers. B/ iesniedzis Vidzemes apgabaltiesā prasību, lūdzot atzīt prasītāja – MMK /Nosaukums A/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, kas sastāv no būvju īpašuma - dzīvojamās mājas (kadastra apzīmējums /numurs A/), saimniecības ēkas šķūņa (kadastra apzīmējums /numurs B/), saimniecības ēkas šķūņa (kadastra apzīmējums /numurs C/), saimniecības ēkas kūts (kadastra apzīmējums /numurs D/), kas atrodas /adrese/, uz ieilguma pamata.

Saskaņā ar prasības pieteikumā minēto, 1987.gada 31. jūlijā kolhozs /Nosaukums C/, kas atradās, Alūksnes rajona Ziemeru ciemā, kura vārdā rīkojās priekšsēdētājs /pers. C/, pamatojoties uz kolhoza /Nosaukums C/ kopsapulces lēmumu no 1983.gada 12.aprīļa Nr.2, no pilsoņa /pers. D/ nopirka dzīvojamo māju ar trīs dzīvojamajām istabām ar kopējo derīgo platību 59,6 kvm, no tās dzīvojamā platība 45,4 kvm ar četrām saimniecības ēkām. Dzīvojamā māja pārdota pircējam par 1200,00 rubļiem.

Augstāk minētais īpašums iegādāts ar mērķi atbalstīt Latvijas PSR Mednieku un makšķernieku biedrības Alūksnes nodaļas Ziemeru kolektīva darbību kolhoza /Nosaukums C/ un tai kaimiņos esošajās teritorijās, ko apliecina arī prasības pieteikumam pievienotais 1987.gada 29.jūlijā noslēgtais līgums starp Latvijas PSR Mednieku un makšķernieku biedrības Alūksnes nodaļas Ziemeru kolektīva pārstāvi /pers. F/ un Alūksnes rajona kolhoza /Nosaukums C/ valdes priekšsēdētāju /pers. C/. Šīs līgums paredz iepriekšminēto īpašumu nodot patstāvīgā lietošanā iepriekšminētajai biedrībai, kur nomnieks apņemas īpašumu uzturēt kārtībā, veikt nepieciešamos remontdarbus. Tā kā kolhoza /Nosaukums C/ kasē no biedrības puses iemaksāta īpašuma iegādes vērtība 1200,00 rubļi, ko apliecina kases ieņēmumu ordera kopija, un kolektīvā darbojas pamatā kolhoza /Nosaukums C/ kolhoznieki, tad mednieku biedrība nomu nemaksā. Tostarp kolhozs apņemas iedalīt zemi ēku uzturēšanai.

1991. gada 8.februārī Latvijas Republikas Mednieku un makšķernieku biedrības Alūksnes nodaļas direktors vērsās kolhozā /Nosaukums C/ ar iesniegumu nodod no kolhoza bilances uz Latvijas Republikas Mednieku un makšķernieku biedrības Alūksnes nodaļas bilanci /Nosaukums D/ dzīvojamo māju un trīs palīgēkas, ņemot vērā, ka iegādes summa samaksāta, ēkas tiek uzturētas uz apsaimniekotas. 1991. gada 18.aprīlī sastādīts un parakstīts nodošanas-pieņemšanas akts, ko parakstījuši no kopsaimniecības /Nosaukums C/ puses valdes priekšsēdētājs /pers. H/, grāmatvede /pers. I/ un medību saimniecības pārstāvis /pers. F/. Akta 3.punktā teikts, ka īpašuma tiesības uz dzīvojamo ēku /Nosaukums B/ un saimniecības ēkām biedrība iegūst ar akta reģistrēšanas brīdi Ziemeru pagasta izpildkomitejā. Informācija par reģistrāciju Ziemeru pagasta izpildkomitejā nav pieejama, kā arī kolhoza /Nosaukums C/ un vēlāk to tiesību un saistību pārņēmēja paju sabiedrības /Nosaukums E/ uzskaitē nav atrodams. Fakts, ka kolhozs /Nosaukums C/ reorganizēts par paju sabiedrību /Nosaukums E/, bet paju sabiedrība /Nosaukums E/ ar 1993.gada 25.oktobra likvidācijas komisijas sēdes protokolu Nr.7 uzskatīta par likvidētu, apliecina, ka nekāds nekustāmais īpašums iepriekš minētajām saimniecībām nav vairs piederējis.

1991.gada 26.aprīlī sastādīts pieņemšanas nodošanas akts, ar ko Alūksnes medību saimniecībai piederošās mājas Ziemeru pagasta /Nosaukums F/ nodod apsaimniekošanā Ziemeru kolektīvam.

Tūlītēju īpašuma tiesību sakārtošanu kavēja konkrēta īpašnieka - juridiskās personas neesamība, ka arī neskaidrības ar zemes īpašuma jautājumu, kas ir tieši saistīts ar būvju īpašumu. Uz prasības iesniegšanas brīdi ir spēkā esošs 2009.gada 26.jūnijā noslēgts Lauku apvidus zemes nomas līgums, par pašvaldībai piekrītošas zemes nomu 0,6 ha platībā ar kadastra apzīmējumu /numurs/, kas

noslēgts ar MMK /Nosaukums A/, kas dibināts 2001.gada 14.jūnijā un ir tiešs Latvijas Republikas mednieku un makšķernieku biedrības Alūksnes nodaļas Ziemeru mednieku kolektīva tiesību un saistību pārņēmējs. Tāpat šo faktu apliecina ieraksts 2013.gada 29.maija kadastra izziņā Nr. 10-02/253502-1/1, kur ēku un būvju īpašuma un nomas tiesības pieder „Mednieku un makšķernieku klubam /Nosaukums A/".

Līdz pat šai dienai nekustamais īpašums- dzīvojamā māja un saimniecības ēkas /adrese/ atrodas prasītāja valdījumā, tiek izmantotas medību organizēšanai un nodrošināšanai, rūpīgi apsaimniekotas.

Prasītājs un prasītāja priekšgājējs visus šos gadus nepārtraukti, labticīgi un tiesiski valdījuši nekustāmo īpašumu /Nosaukums B/, kas pēc kadastra informācijas datiem uz prasības iesniegšanas brīdi sastāv dzīvojamās mājas un trijām saimniecības būvēm - l - dzīvojamās mājas (kadastra apzīmējums /numurs A/)- Ls 501,00 vērtībā, 2- saimniecības ēkas šķūņa (kadastra apzīmējums /numurs B/)-Ls 39,00 vērtībā, 3- saimniecības ēkas šķūņa (kadastra apzīmējums /numurs C/)- Ls 34,00 vērtībā, 4- saimniecības ēkas kūts (kadastra apzīmējums /numurs D/)-Ls 50,00 vērtībā, kas atrodas /Nosaukums B/, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā, ko apliecina Valsts Zemes dienesta 2013.gada 29.maija kadastra izziņa Nr. 10-02/253502-1/1. Prasītājs norādījis, ka nezina šķēršļus, kas traucētu šo nekustāmo īpašumu ar ieilgumu iegūt savā īpašumā.

Pamatojoties uz likuma par ,,Par atjaunotās Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību u lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 16.pantu, prasītāja nepārtrauktais faktiskais tiesiskais valdījums ir jau 26 gadi, bet, ņemot vērā likuma ,,Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 16.panta nosacījumus, tiesiskais valdījuma ir vairāk kā 20 gadi, kas atbilst Civillikuma 1024.panta nosacījumiem, kā arī ir ievēroti citi likumiskie nosacījumi, kas vajadzīgi lietu iegūšanai īpašumā ar ieilgumu.

Prasība pamatota uz Civillikuma 998., 999., 1000., 1006. pantu 1007.panta otro daļu, 1024., 103l.pantu.

2014.gada 30.janvārī lietā saņemts Alūksnes novada pašvaldības paskaidrojums par prasību, kurā norādīts, ka Alūksnes novada pašvaldības rīcībā nav materiālu, kas apliecinātu prasītāja īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/ Ziemeru pagastā, Alūksnes novadā. Norādīts ka pašvaldība nav informēta par dokumentiem, kas bijuši kolhoza /Nosaukums C/ un Latvijas Republikas Mednieku un makšķernieku biedrības Alūksnes nodaļas rīcībā, līdz ar to netiek apstrīdētas prasītāja tiesības sniegt prasību tiesā un iegūt šo īpašumu uz ieilguma pamata.

Bez tam norādīts, ka Alūksnes novada pašvaldība lietā nevar būt kā atbildētājs un tā nekādā gadījumā nav vainojama šādu-trešās personas- īpašuma tiesību nesakārtošanā.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis /pers. K/ uzturēja iesniegto prasību un sniedza paskaidrojumus, saskaņā ar prasības pieteikumā izteiktajiem argumentiem. Norādīja, ka prasības mērķis ir sakārtot īpašuma tiesības, jo prasītājs nekustamo īpašumu apsaimnieko jau vairāk ka 25 gadus. Ēkām nepieciešams remonts, tāpēc, lai varētu tajās ieguldīt naudu, nepieciešams atzīt īpašuma tiesības. Patreiz zeme zem ēkām tiekot nomāta, bet, ja būtu atzītas īpašuma tiesības, zemi būtu iespējams izpirkt.

Atbildētāja pārstāvis no Alūksnes novada domes uz tiesas sēdi nav ieradies. Lietā saņemts iesniegums (lietas 34.lapa), kurā lūgts lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes. Pamatojoties uz minēto un to, ka atbildētājs lietā iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par prasību, tiesa secina, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Novērtējusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, liecinieka /pers. L/ liecības un tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma.

Ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem: Līgumu (lietas 10.lapa), kases ieņēmumu orderi (lietas 11.lapa), Līgumu no 1987.gada 29.07 (lietas 12.lapa), iesniegumu (lietas 13.lapa), nodošanas- pieņemšanas aktu (lietas 14.lapa), Latvijas Nacionālā arhīva izziņu par kolhoza pārveidošanu un paju sabiedrības likvidāciju (lietas 15.lapa), nodošanas- pieņemšanas aktu no 1991.gada 26.04. (lietas 16.lapa), Lauku apvidus zemes nomas līgumu (lietas17.-20.lapa), Mednieku un makšķernieku biedrības Reģistrācijas apliecību un izdruku no Užņēmumu reģistra (lietas 21. un 22.lapa), kā arī Valsts zemes dienesta Kadastra izziņu ar pielikumiem (lietas 24.-28.lapa) pierādīti prasībā minētie apstākļi.

No atbildētājas – Alūksnes novada pašvaldības 2014.gada 30.janvārī lietā saņemtajiem rakstiskajiem paskaidrojumiem secināms, ka strīds par prasībā minētā nekustamā īpašuma īpašumtiesībām nepastāv, jo atbildētāja neapstrīd prasības pieteikumā minētos faktiskos apstākļus un prasītāja tiesības uz minēto nekustamo īpašumu.

Līdz ar to tiesa secina, ka nav pamata sīkāk analizēt pierādījumus lietā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.panta 5.daļu, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Atbilstoši Civillikuma (turpmāk tekstā CL) 993.pantam, nodošana vien vēl nenodibina nekustama īpašuma ieguvējam īpašuma tiesību: to iegūst tikai ar iegūšanas tiesiskā pamata un par to izgatavotā akta ierakstīšanu zemes grāmatās.

Atbilstoši CL 998.pantam, kas noteic ieilguma definīciju, ar ieilgumu lietu iegūst par īpašumu, ja ieguvējs to ir valdījis likumā noteiktu laiku kā savu, ievērojot arī citus likumiskus nosacījumus.

No iepriekš minētās definīcijas izriet, ka īpašuma tiesības neizbeidzas tā iemesla dēļ, ka tās netiek realizētas. Lai īpašuma tiesības izbeigtos, nepieciešams, lai paralēli tam apstāklim, ka īpašnieks tās neizmanto, šīs tiesības izmantotu cita persona (ieguvējs) likumā noteikto laiku. Turklāt, lai iegūtu lietu par īpašumu, jāievēro CL 999.pantā minētie nosacījumi.

Proti, lai valdījums nodibinātu īpašumu ar ieilgumu, ir vajadzīgi:

1) priekšmets, ko var iegūt ar ieilgumu (sk. CL 1000.-1005.pantu);

2) tiesisks pamats (sk. CL 1006.-1012.pantu);

3) valdītāja laba ticība (sk. CL 1013.-1017.pantu);

4) nepārtraukts valdījums (sk. CL 1018.-1022.pantu);

5) noteikta laika notecējums (sk. CL 1023. un 1024.pants);

6) lietas īpašnieka tiesiska iespēja izlietot savu tiesību uz lietu (sk. CL 1025.-1029.pantu).

Tikai tad, ja ievēroti visi iepriekš minētie likuma nosacījumi, ieguvējs iegūst īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu uz ieilguma pamata.

Saskaņā ar CL 987.-989.pantu, īpašuma tiesība uz lietu pāriet lietas ieguvējam ar šās lietas nodošanu jaunajam ieguvējam. Ar lietas nodošanu jaunais ieguvējs iegūst īpašuma tiesību uz lietu tādā pašā apmērā, kādā tā piederēja lietas nodevējam.

Saskaņā ar CL 1403.pantu, tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai.

Civillikuma 1477.pants nosaka, ka tajos gadījumos, kad ar darījumu iegūst lietu tiesības uz nekustamu īpašumu, nepieciešama korroborācija.

Saskaņā ar CL 1021.p., ja ieilguma laikā vairākas personas valdījušas lietu cita pēc citas un tas, pret ko tek ieilgums, valdījumu nav pārtraucis, tad priekšgājēja valdījums pēcniekam nāk par labu, tā ka visu tādu personu valdījuma laiki saskaitāmi kopā. Uz šā noteikuma pamata ieilgums, kas iesācies mantojuma atstājējam, turpinās arī viņa mantiniekiem. Ja ieilgums tupinās valdītāja mantiniekiem, laiks starp mantojuma atklāšanos un pieņemšanu arī pieskaitāms ieilgumam.

Saskaņā ar CL 1024.p., kas pēc ieilguma noteikumiem valdījis desmit gadu laikā nekustamu īpašumu, kurš zemes grāmatās uz viņa vārda nav ierakstīts, tas atzīstams par tādu, kas ieguvis šo nekustamo īpašumu ar ieilgumu, un tam ir tiesība un pienākums prasīt šā iegūšanas pamata ierakstīšanu zemes grāmatās uz sava vārda.

Arī judikatūtrā norādīts, ka pirkuma līguma noteikumu izpilde, nekustamā īpašuma lietošana, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa maksāšana ir pierādījums tam, ka darījums tiešām ir noticis, lai arī tas nav ticis koroborēts (sk. AT Senāta 05.10.2005. spriedumu lietā SKC-625)**.**

Rezumējot iepriekš minēto, secināms, ka prasība par nekustamā īpašuma tiesību atzīšanu uz ieilguma pamata vienmēr tiek vērsta pret lietas formālo īpašnieku, kurš nerealizē savas īpašnieka tiesības, ar mērķi savas ieguvēja uz ieilguma pamata iegūtās tiesības ievest zemesgrāmatā atbilstoši CL 1024.pantam, kas pēc ieilguma noteikumiem (sk. CL 1000.-1022.pantu)valdījis desmit gadu laikā nekustamo īpašumu, kurš zemesgrāmatās uz viņa vārda nav ierakstīts, tas atzīstams par tādu, kas ieguvis šo nekustamo īpašumu ar ieilgumu, un tam ir tiesība un pienākums prasīt šā iegūšanas pamata ierakstīšanu zemesgrāmatās uz sava vārda.

Savukārt tiesa, prasības apmierināšanas gadījumā, ar savu spriedumu vienīgi formāli konstatē un sankcionē prasītāja uz iesēdējuma (ieilguma) pamata jau iegūtās tiesības un dod iespēju ievest zemesgrāmatās ieguvēja valdīšanas pamatu.

Pamatojoties uz minēto, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma, jo ir pamatota un pierādīta.

Tiesa secina, ka Civilprocesa likuma 40.pantā paredzētos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,80 *euro* par pasta pakalpojumiem lietā , nav pamata piedzīt no atbildētājas par labu valstij, jo no atbildētājas puses lietā nav konstatēts prasītāja tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums, kas būtu bijis par pamatu prasības celšanai tiesā.

Ņemot vērā tiesas sēdē konstatēto un pamatojoties uz Civillikuma 875.-876., 998.-1031., 1477.-1479.pantu, Civilprocesa likuma 193.pantu, Vidzemes apgabaltiesa

n o s p r i e d a :

Mednieku un makšķernieku kluba "Ziemeri", reģ. Nr. 50008060781, pilnvarotās personas /pers. B/ **prasību apmierināt.**

Atzīt Mednieku un makšķernieku klubam "Ziemeri", reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, **uz ieilguma pamata īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu "/Nosaukums/",** kas sastāv no būvju īpašuma: dzīvojamās mājas (kadastra apzīmējums /numurs A/), saimniecības ēkas-šķūņa (kadastra apzīmējums /numurs B/), saimniecības ēkas- šķūņa (kadastra apzīmējums /numurs C/), saimniecības ēkas-kūts (kadastra apzīmējums /numurs D/), kas atrodas "Līči", Ziemeru pagastā, Alūksnes novadā.

Piedzīt no Mednieku un makšķernieku kluba "Ziemeri", reģ. Nr. 50008060781, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,80 *euro* (septiņus *euro* 80 centus), kas ieskaitāmi: saņēmējs Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41 b, Rīga, reģ. Nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C 05008314.

Noteikt Mednieku un makšķernieku klubam "Ziemeri", reģ. Nr. 50008060781, termiņusprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu un izdevumu samaksas gadījumā- maksājumu apliecinošo dokumentu iesniegšanai tiesā-10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt LR Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas- 2014.gada 2. aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesnese: